

ਬੇਨਾਮ ਚਿਸਤਾ

ਸਦਾ ਸਿੱਖਦੇ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਜਿੰਦਗੀ

www.PunjabiLibrary.com

ਕਾਰਿੰਦਰ ਮੌਰੀ

ਨਵੈ ਬਿਹਰੇ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਪੁਰਾਣੇ ਬਿਹਰਿਆਂ ਦਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ
ਪੁੰਦਲਾ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਸਾਇਟ ਇਸੇ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਜਿੰਦਗੀ ਆ

ਬੇਨਾਮ ਰਿਸਤਾ

ਅਕਸਰ ਕੁਝ ਰਿਸ਼ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾਮ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਉਹ ਰਿਸ਼ਤੇ ਸੱਚੇ ਅਤੇ ਪੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ 'ਮੇਰਾ' ਤੇ 'ਉਹਦਾ' ਰਿਸ਼ਤਾ। ਮੇਰੀ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚਲੇ ਪਾਤਰਾਂ ਦਾ ਨਾਮ 'ਮੈਂ' ਅਤੇ 'ਉਹ' ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨਾਮ ਇਸ ਕਰਕੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਾਠਕ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚਲੇ ਸਥਾਨ 'ਮੈਂ' ਅਤੇ 'ਉਹ' ਪੜੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਆਪਣੀ ਲੱਗੇਗੀ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚਲੇ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਰੱਖਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਪਾਤਰਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹਿ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਰਿਸ਼ਤੇ ਇੰਨਸਾਨ ਆਪ ਬਣਾਉਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪ ਹੀ ਤੋੜਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾਮ ਹੀ ਨਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਟੁੱਟ ਸਕਦਾ। ਕੁਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ 'ਮੇਰਾ' ਤੇ 'ਉਹਦਾ' ਰਿਸ਼ਤਾ। ਜਿਸ ਵਾਰੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅੱਗੇ ਪੜੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਣਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹੀਏ ਕੀ ਰੱਖਣਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ....

ਜਦ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਵਰਗੀ ਲੱਗੀ। ਚਿਹਰੇ ਉਪਰ ਉਹੀ ਸਾਦਗੀ ਉਹੀ ਹਾਸਾ ਅਤੇ ਉਹੀ ਸੁਭਾਅ ਮੈਨੂੰ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਦਾ ਭਲੇਖਾ ਪਾਉਦਾ। ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਾਲਜ ਦੇ ਯੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਕੋਈ ਤਾਂ ਗੱਲ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਬਾਕੀ ਕੁੜੀਆਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਬਣਾਉਦੀ ਸੀ। ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਵਾਰੇ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹੋਲੀ-ਹੋਲੀ ਉਹ

ਮੇਰੀ ਰੋਜਾਨਾ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਅਹਿਮ ਪਾਤਰ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਉਹਦਾ ਹਰ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਸਾਥ ਦੇਣਾ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਫਰਜ ਸਮਝਦਾ ਸੀ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਸੋਚ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡਾ ਕਿਸੇ ਇੰਨਸਾਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਇੰਨਸਾਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ-ਗਮੀ, ਦੁੱਖ-ਤਕਲੀਫ਼, ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਤੁਹਾਡਾ ਫਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਥੋੜਾ ਉਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਝੂਠਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਾਰੇ ਕੀ ਸੋਚਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੇ ਮੈਂ ਕੁਝ ਜਾਨਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਹੁਣ ਥੋੜੂ ਲਗਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਆਪ ਹੀ ਕਰੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕਮੀਆਂ ਨੇ ਜੋ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲਣਗੀਆਂ। ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕੇ ਅਸੀਂ ਜੇ ਕਿਸੇ ਇੰਨਸਾਨ ਦੀਆਂ ਮਾੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਸਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਹੀ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਗਾਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ ਸਭ ਆਪਣੇ ਲੱਗਣਗੇ। ਉਸਨੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਵੀ ਕਦੇ ਕਦੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਪਿੱਛੇ ਮਰਨ ਮਰਾਉਣ ਲਈ ਤਾਹੂੰ ਹੋ ਜਾਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਹੁਣ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲਤੀ ਵੀ ਮਾਫ਼ ਕਰਨੀ ਸਿੱਖ ਗਿਆ ਸੀ....

ਮੈਂ ਜੇਕਰ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾਮ ਰੱਖਦਾ। ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਦੋਸਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਉੱਪਰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਹ ਨਾਮ ਰੱਖਦਾ। ਇਹਨੀ ਫਿਕਰ ਤਾਂ ਕਦੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਿੰਨੀ ਉਸਦੀ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਤਾਂ ਆਮ ਹੀ ਸਨ ਪਰ ਉਹਦੇ ਲਈ ਸਾਇਦ ਨਹੀਂ। ਉਹਦਾ ਤੇ ਮੇਰਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਮੇਰੇ ਭਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਰੇਚਨ ਹੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਨਾਟਕਕਾਰ ਆਪਣੀ ਨਾਟਕੀ

ਕਲਾ ਕਰਕੇ ਪਾਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹੁੰ-ਬ-ਹੁੰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਹ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਨਾਂ ਦੀ ਪਾਤਰ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਤੇ ਉਹਦੀ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਇੱਕ ਨਾਟਕੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਗਈ। ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਸੱਚ ਦਾ ਪਤਾ ਸਮਾਂ ਆਉਣ ਤੇ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਇਸ ਬੇਨਾਮ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਤੋਲ-ਮੌਲ ਕੇ ਦੇਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਦੇ ਉਹਨੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗੀ ਨਾ ਲੱਗਣੀ। ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸੋਚਣਾ ਕਿ ਜੇ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰਦੀ? ਸ਼ਾਇਦ ਨਹੀਂ।... ਹੁਣ ਮੇਰਾ ਇਹ ਬੇਨਾਮ ਰਿਸ਼ਤਾ ਥੋੜਾ-ਥੋੜਾ ਨਫਰਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਕਦੇ ਉਹ ਦਿਨ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੇ ਬਿੰਨ੍ਹਾ ਮੇਰਾ ਦਿਨ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਦੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਕੋਈ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਅਕਸਰ ਹੀ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਮੈਸੇਜ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਕਦੇ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਕਹਿ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਮੁੰਡਿਆ ਨਾਲ ਬੈਠਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ। ਅੱਜ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਬੈਠਿਆ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸੀ ਉਹਦੇ ਨਾਲ, ਪਰ ਉਸ ਨਾਲ ਉਹ ਹੱਸ-ਹੱਸ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਪੜ ਰਿਹਾ ਸੀ ਨਾਲੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਚਾਹ ਦਾ ਬਿੱਲ ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਗੁੱਸਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਉਥੋਂ ਉਠ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੀ ਠੀਕ ਸਮਝਿਆ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹੀ ਮੁੰਡਾ

ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਕੇ ਬੈਠ ਜਾਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿੰਨਾਂ ਪੁੱਛੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਪਈ ਕਿਤਾਬ ਚੁੱਕ ਕੇ ਪੜਨ ਲੱਗ ਜਾਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਦਿਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਦਵਾ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਾਂ ਕੇ ਕਿਤਾਬ ਕਿਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛ ਕੇ ਚੁੱਕੀ ਆ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਸੁਭਾਅ ਚ ਆਇਆ ਬਦਲਾਅ ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਕਈ ਦਿਨ ਬੀਤ ਗਏ ਹੁਣ ਨਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਮੈਸੇਜ ਕੀਤਾ ਨਾਂ ਉਹਦਾ ਕੋਈ ਮੈਸੇਜ ਆਇਆ। ਅੱਜ ਫਿਰ ਉਹੀ ਮੁੰਡਾ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਉਹ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਮੁੱਛਾਂ ਨੂੰ ਵੱਟ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ ਉਪਰ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਿਆ। ਮੈਂ ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਹੋਲੀ-ਹੋਲੀ ਸਾਡੀ ਗੱਲਬਾਤ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਲੜਾਈ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਕੋਲ ਖੜੀ ਮੈਨੂੰ ਬਾਂਹ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਰੋਕ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਮੇਰਾ ਗੁੱਸਾ ਸੱਤਵੇ ਅਸਮਾਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕੋਲ ਪਿਆ ਦਰੱਖਤ ਦਾ ਸੁੱਕਾ ਜਿਹਾ ਟੰਬਾ ਚੱਕ ਕੇ ਉਹਦੇ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਮਾਰਦਾ ਹਾਂ.....

ਪੌਣੇ ਅੱਠ ਹੋ ਗਏ ਉੱਠਾ ਅੱਜ ਕਾਲਜ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ। ਮਾਤਾ ਮੈਨੂੰ ਹਲਾ ਕੇ ਜਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਸਰੀਰ ਇਹਨੀ ਠੰਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ ਭਿੱਜਿਆ ਪਿਆ ਸੀ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸੁਕਰ ਕੀਤਾ ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਹੀ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਤੁਸੀ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਸੌਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜੋ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਪਨੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਸੁਪਨਾ ਵੀ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸੀ। ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਆਪਾ ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਰੱਬ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਵਾਰੇ ਖਬਰਦਾਰ ਜਰੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਦਾ ਫਰਕ ਸਮਝਾਅ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਫਰਕ ਆਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਜਰੂਰ

ਸਿੱਖੀ ਕਿ ਜਦੋ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਕਰੇ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾੜਾ ਸੋਚੇ
ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸਦੇ ਉਲਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਵੀ ਕਿਸੇ
ਦੀ ਨਫਰਤ ਦੇ ਬਦਲੇ ਨਫਰਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ
ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਫਰੀਦ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

"ਫਰੀਦਾ ਬੁਰੇ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਿ ਗੁਸਾ ਮਨਿ ਨ ਹਢਾਇ ॥

ਦੇਹੀ ਰੋਗੁ ਨ ਲਗਈ ਪਲੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪਾਇ ॥੧੮॥"

ਅਰਥਾਤ ਜਦੋ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਵੀ ਭਲਾ
ਹੀ ਕਰੋ, ਗੁਸਾ ਨਾ ਆਉਣ ਦਿਓ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਦੁੱਖ
ਜਾਂ ਰੋਗ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਉਦਾ।

ਅੱਜ ਮੈਂ ਰੋਜਾਨਾ ਵਾਂਗ ਉਠ ਕੇ ਕਾਲਜ ਜਾਣ ਲਈ
ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਪੱਗ ਬੰਨਦੇ ਸਮੇਂ ਲੜ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਪਾਕੇ ਗੀਤ
ਗੁਣਗਣਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਬਾਪੂ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਕੀ ਗੱਲ
ਅੱਜ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪੈਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦੇ, ਕਿਧਰ ਨੂੰ ਹੱਲਾ ਬੋਲਿਆ ਅੱਜ
ਫਿਰ!! ਬਾਪੂ ਆਪਾ ਕਿਹੜਾ ਕਨੇਡਾ ਜਾਣਾ ਕਾਲਜ ਹੀ ਚੱਲੇ ਆ ਹੋਰ
ਕਿੱਥੇ। ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਤਾਂ ਆਇਆ ਸੀ ਜੋ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ
ਮੇਰੇ ਆਸ ਪਾਸ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਾਲਜ
ਜਾਣ ਲਈ ਅੱਡੇ ਤੇ ਖੜਾ ਬੱਸ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਬੱਸ ਆਉਦੀ ਹੈ
ਮੈਂ ਭੱਜ ਕੇ ਬੱਸ ਚੜ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਸਵੇਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰੋਡਵੇਜ ਦੀ ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ
ਭੀੜ, ਇਹ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਸੀਟ ਮਿਲ ਗਈ ਤੇ ਮੈਂ
ਟਾਕੀ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੀ ਸੀਟ ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਬੱਸ ਤੁਰ ਪਈ
ਅਚਾਨਕ ਬੱਸ ਦੇ ਡਰਾਇਵਰ ਨੇ ਜੋਰ ਨਾਲ ਬਰੇਕ ਮਾਰੀ ਤੇ ਮੇਰੀ ਸੀਟ
ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਖੜੇ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਹੱਥ ਮੇਰੀ ਪੱਗ ਵਿੱਚ ਵੱਜਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ
ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਬੋਲਦਾ ਉਹ ਅੱਗੋਂ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਬੋਲ ਪਿਆ
ਕਹਿੰਦਾ ਸੌਰੀ ਵੀਰੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਵੱਜ ਗਿਆ... ਕੋਈ ਗੱਲ ਨੀ ਵੀਰ

ਕੋਈ ਚੱਕਰ ਨੀਂ... ਮੈਂ ਇਸ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਕੁਝ ਨਾ ਬੋਲਿਆ। ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਸੀ ਅੱਜ ਮੈਂ ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਨਾ ਲੜਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਬੋਲਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾ ਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਯਾਦ ਆਈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਮੁੰਡੇ ਤੋਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਹੱਥ ਬੱਸ ਦੀ ਟਾਕੀ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਮੈਂ ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਸਮਾਂ ਅੱਖਾਂ ਹੀ ਕੱਢਦਾ ਰਿਹਾ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਂ ਉਹ ਬੱਸ ਚੋ ਉਤਰਿਆ ਨਹੀਂ। ਇੱਕ ਉਹ ਦਿਨ ਸੀ ਤੇ ਇੱਕ ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਇਹ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਆਏ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਕੀ ਇਹ ਉਹਦਾ ਤੇ ਮੇਰਾ ਇਹ ਬੇਨਾਮ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੀ ਸੀ? ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੇ ਇਸ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ।

ਤੁਹਾਡੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਇੰਨਸਾਨ ਅਜਿਹਾ ਆਉਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਨਵਾ ਮੋੜ ਲੈ ਕੇ ਆਉਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੇ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆਂ ਹੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਆਉਣਾ ਬਹੁਤ ਘਟ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਇੰਝ ਕਹਿ ਲਈਏ ਕੇ ਗੁੱਸਾ ਬਸ ਨਾ-ਮਾਤਰ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੜਨਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕੰਮ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਆਪਾ ਤਾਂ ਕਦੇ ਸਲੇਬਸ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੜੀਆਂ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦਾ ਰਾਸਤਾ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵੀ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਹੀ ਸੀ। ਗੱਲ ਉਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਏ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਇੱਕ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਵੀ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਪੜਾਈਆਂ ਸਮੇਂ ਹੀ ਕਲਾਸਾ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਕਾਲਜ ਦੇ ਪਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਸੀ। ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਬਣ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਇਕੱਠੇ

ਬੈਠ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ ਅੰਨਾਂ ਕੀ ਭਾਲੇ ਦੋ ਅੱਖਾਂ!! ਅੱਜ ਜਦੋਂ
ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਆਈ, ਆਪਾ ਵੀ ਨਾਲ ਹੀ ਅੰਦਰ ਵੜ ਗਏ। ਅੱਜ
ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚ ਹੌਡ ਮੈਡਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੋਚਾ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਗੁਲਾਬੇ ਤੱਕ
ਸਾਰੇ ਹੀ ਹੈਰਾਨ ਸੀ। ਬੱਸ ਮੈਨੂੰ ਆ ਕੇ ਕੋਈ ਪੁੱਛ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸੀ ਵੀ
ਅੱਜ ਰਾਸਤਾ ਤਾਂਨੀ ਭੁੱਲ ਗਏ ਬੇਟਾ ਜੀ ਇਹ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਹੈ। ਸਭ ਕੁਝ
ਇਹਦਾ ਹੀ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ ਹੁਣ ਬਾਹਰ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਦੇ ਢਾਬੇ ਤੇ ਬੈਠ
ਚਾਹਾਂ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਚ ਬੈਠਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸੀ।

ਹੁਣ ਮੈਂ ਕੱਲਾ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਦਾ ਮੇਰੇ ਇੱਕ-ਦੋ
ਯਾਰ ਵੀ ਨਾਲ ਆਉਣ ਲੱਗ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਅਕਸਰ ਹੀ ਰੋਲਾ ਪਾਉਂਦੇ
ਰਹਿੰਦੇ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹੌਡ ਮੈਡਮ ਨੇ ਬਿਨ੍ਹਾ ਪੜਾਈ ਦੇ ਬੈਠਣਾ ਮਨੁਂ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦਾ ਸੀ ਉਦਾ ਹੀ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ
ਖੋਲ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ
ਸੀ ਪਰ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਨਹੀਂ ਆਈ ਸੀ। ਅੱਜ ਮਨ
ਉਦਾਸ ਸੀ ਮੈਂ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਕੇ ਥੱਕ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਵਿਹਲਾ ਬੈਠਾ ਸੀ
ਅੱਜ ਵੀ ਰੋਜ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਚ ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਹ ਕਿਤਾਬ
ਪੜਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਉਹ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਸੀ। ਮੈਂ
ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਪੜੀ ਮੈਨੂੰ ਵਧੀਆਂ ਲੱਗੀ। ਉਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ 'ਕਾਸ਼'
ਸਬਦ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਕਸਰ ਬੰਦਾ ਇਹੀ ਸੋਚਦਾ
ਵੀ 'ਕਾਸ਼' ਜੇ ਇੰਦਾ ਹੋ ਜਾਦਾ ਜਾਂ 'ਕਾਸ਼' ਕਿ ਉਦਾਂ ਹੋ ਜਾਦਾ। ਮੈਂ ਸੋਚ ਵਿੱਚ
ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਨੂੰ ਸੋਚਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ
ਲਾਇਨਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ:-

"ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਫਿਰ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਦੀ,
ਕਾਸ਼ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਹੋ ਜਾਦੀ ।
ਤੇਰਾ ਤੇ ਮੇਰਾ ਸਾਥ ਹੋਣਾ ਸੀ ,

ਕਾਸ਼ ਤੇਰੀ ਗਲਤਫੈਮੀ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਦੀ,
 ਕਾਸ਼ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਹੋ ਜਾਦੀ ॥
 ਤੇਰਾ ਤੇ ਮੇਰਾ ਫਿਰ ਵਿਆਹ ਹੋਣਾ ਸੀ,
 ਜਦੋ ਕਦੇ ਵੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਲੜਦਾ,
 ਮੇਰੀ ਬੇਬੇ ਝੱਟ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਹੋ ਜਾਦੀ,
 ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਹਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਫਿਰ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਦੀ,
 ਕਾਸ਼ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਹੋ ਜਾਦੀ ॥॥"

ਉਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਉਹ ਕਿਤਾਬ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸੂ ਕਰਾ ਕੇ ਘਰ ਲੈ
 ਆਇਆ। ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਕੁ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਰ
 ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਜਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂ
 ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਨਹੀਂ ਆਈ ਸੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਨੇ ਹੀ
 ਮੇਰਾ ਉਦਾਸ ਮਨ ਨੂੰ ਸਥਿਰਤਾ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ
 ਜਾਣਾ ਜੇ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਪੜ ਲੈਣੀ।
 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰਾ ਐਟਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਤੇ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਸਰ ਨਾਲ ਵੀ ਕਾਢੀ
 ਪ੍ਰੇਮ ਬਣਿਆ। ਉਹ ਹੈਡੀਕੈਪ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਤੁਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਹ
 ਅਕਸਰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸਕੂਟਰੀ ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਦੁਪਿਹਰ ਦੀ
 ਰੋਟੀ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਡੱਬਾ ਸਕੂਟਰੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਣਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੱਢ
 ਕੇ ਲਿਆ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਰ ਦੀ ਰੋਟੀ ਆਪ ਹੀ ਖਾ
 ਜਾਣੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਦੇ ਢਾਬੇ ਤੋਂ ਪਰੋਠੇ ਲਿਆ ਦੇਣੇ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਾਕੀ ਲੋਕ
 ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ   ਜੀ ਅਤੇ ਪੋਚਾ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ
 ਗੁਲਾਬ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਮ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਲਾਬ ਨੂੰ ਮੈਂ ਗੁਲਾਬੋ
 ਕਹਿ ਕੇ ਬਲਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਅਕਸਰ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਈ ਜੀ

ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਮਾਣ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਦਿੰਦਾ।

ਮੈਂ ਅਕਸਰ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਮਜਾਕ ਚ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਪਿੰਸੀਪਲ ਨਾਲ
ਘੱਟ ਬਣਦੀ ਆ ਤਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ। ਗੁਲਾਬ ਤਾਂ ਹੁਣ ਵੀ ਮੈਨੂੰ
ਕਈ ਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਦਾ ਪਿੰਡ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ
ਸੀ। ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਜਾਨਣ ਲੱਗ ਗਏ ਸਨ
ਸਭ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਮ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬੀ.ਏ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਲਜ
ਛੱਡਿਆ ਤਾਂ ਸਭ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇੱਕ ਸੈਲਫੀ ਜਰੂਰ ਲਈ ਸੀ ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਮੇਰੇ
ਫੋਨ ਦੀ ਗੈਲਰੀ ਵਿੱਚ ਸੇਵ ਹੈ। ਸੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਦੋਂ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਨੇ ਮੇਰੀ
ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਹੀ ਕੰਮ 'ਉਹਦਾ' ਤੇ
'ਮੇਰਾ' ਇਹ ਬੇਨਾਮ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਅੱਜ ਮੀਂਹ ਬਹੁਤ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੋਸਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਣ
ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਲੇਖਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਨਾ ਸਕੇ।
ਸੋ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਉਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲ ਗਿਆ ਜਿਸ
ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹਰ ਵਿਹਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੋਚਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ
ਲੋੜ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਸੋਚਣਾ ਕਈ ਵਾਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਖਾਲੀ ਦਿਮਾਗ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦਾ ਘਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ
ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ। ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਕਿ ਖਾਲੀ ਵਿਹਲਾ ਬੈਠੇ ਬੰਦੇ ਦਾ
ਦਿਮਾਗ ਕਈ ਵਾਰੀ ਸੋਹਣੇ ਸ਼ਬਦਾ ਦਾ ਘਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ
ਉਸ ਇੰਨਸਾਨ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਹਲੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸ਼ੈਤਾਨ
ਦਾ ਘਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦਾ ਦਾ ਘਰ ਹੈ।

ਅੱਜ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਰ ਲੁਧਿਆਣਵੀ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ
ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਥਾ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਨਾਟਕ ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ।
ਨਾਟਕ ਦਾ ਨਾਮ ਸੀ "ਵੋ ਅਫਸਾਨਾਂ" ..... ਉਸ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ

ਇੱਕ ਬਾ-ਕਮਾਲ ਸ਼ੇਅਰ ਅਤੇ ਡਾਇਲਾਗ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਰ ਉਸ ਵਿੱਚਲੇ ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜੁਆਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਸਵਾਲ ਲਈ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਰਹਿੰਦਾ, ਜਦੋਂ ਬੱਸ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵਾ, ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਸਫਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵਾ, ਜਾਂ ਮੰਜੇ ਤੇ ਪਿਆ ਛੱਤ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੋਵਾ, ਜਾਂ ਪਾਰਕ ਚ ਬੈਠਾ ਪੰਛੀਆਂ ਤੇ ਕਾਟੋਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਂਦੇ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੋਵਾ

"ਵੇਂ ਅਫਸਾਨਾਂ ਜਿਸੇ ਅਨਜਾਮ ਤਕ ਲਾਅ ਨਾ ਹੋ
ਮੁਮਕਿਨ,

ਉਸੇ ਏਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਮੌਜੂਦ ਦੇ ਕਰ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਅੱਛਾ"

ਜਦੋਂ ਆਪਾ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਇੰਨਸਾਨ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਉਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਭੱਜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਾ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚਲੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਪਾਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗੋਲਿਆ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਸੇ ਇੰਨਸਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਝ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦਾ, ਉਹ ਤਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਚਿਹਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਹੁਣ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਬਸ ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵਾ। ਫਿਰ ਸੋਚਣਾ ਕਿ ਜਿਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ "ਬੇਨਾਮ ਰਿਸ਼ਤਾ" ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਨਾ ਹੀਂ ਤੋਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਤੋੜ ਸਕਿਆ। ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਤੇ ਫਿਰ ਕਦੇ ਜੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਸਤਿ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬਲਾਉਣ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਾਗਾ ਨਾ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਗਾਂ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਉਸ ਵਕਤ ਇਕੱਲੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕੋਈ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਧੰਨਵਾਦ